

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.007.03.2022

Pan
Artur Delegacz
Nadleśniczy
Nadleśnictwa Drewnica
ul. Kolejowa 31, 05-091 Ząbki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/067 – Usuwanie nielegalnie składowanych odpadów niebezpiecznych.

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Warszawie
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 57 72, F +48 22 444 57 62
lwa@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Nadleśnictwo Drewnica ¹ , ul. Kolejowa 31, 05-091 Ząbki
Kierownik jednostki kontrolowanej	Artur Delegacz, Nadleśniczy Nadleśnictwa Drewnica, od 8 czerwca 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Przeciwdziałanie składowaniu odpadów niebezpiecznych w miejscach do tego nieprzeznaczonych.2. Usuwanie odpadów niebezpiecznych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2022 (do dnia zakończenia czynności kontrolnych) ² .
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Marta Pietruszewska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/64/2022 z 6 kwietnia 2022 r.2. Mariusz Malewski, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/65/2022 z 6 kwietnia 2022 r. <p>(akta kontroli str. 1-2, 27)</p>

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Nadleśnictwo Drewnica prowadziło działania mające na celu ograniczenie powstawania miejsc nielegalnego składowania lub magazynowania odpadów niebezpiecznych, tj.: zamontowano fotopułapki, ustawiono szlabany na wjazdach oraz umieszczono tablice informacyjne o zakazie wyrzucania śmieci na głównych ścieżkach wejściowych do kompleksów leśnych; organizowano akcje sprzątnięcia lasu; prowadzono działania edukacyjno-informacyjne oraz organizowano patrole prewencyjne przy współudziale Policji, Żandarmerii Wojskowej i Państwowej Straży Łowieckiej.

W przypadku ujawnienia odpadów niebezpiecznych w miejscach nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania, podejmowano działania w celu ich usunięcia.

W Nadleśnictwie nie wprowadzono jednak pisemnych regulacji określających zasady postępowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu na terenie Nadleśnictwa porzuconych odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych. W zakresach czynności pracowników nie określono wprost zadań związanych z identyfikowaniem i weryfikacją informacji o odpadach niebezpiecznych, pozostawionych w miejscu do tego nieprzeznaczonym. Pracownicy nie dokumentowali czynności podejmowanych w celu weryfikacji zewnętrznych

¹ Dalej także: Nadleśnictwo.

² Dla realizacji celu kontroli wykorzystane zostały także informacje i dokumenty sporządzone przed tym okresem.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

zgłoszeń o porzuconych odpadach, a odpady odnalezione w wyniku pracy pracowników terenowych Służby Leśnej, nie były ewidencjonowane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przeciwdziałanie niebezpiecznych odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Opis stanu faktycznego

1. W Nadleśnictwie nie obowiązywały pisemne regulacje określające zasady postępowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu na terenie Nadleśnictwa porzuconych odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych.

Nadleśniczy wyjaśnił, że Nadleśnictwo Drewnica na przestrzeni lat wypracowało zasady postępowania w przypadku uzyskania informacji o wystąpieniu na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa porzuconych odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, natomiast nie obowiązywały wytyczne, z których wynikałaby konieczność usankcjonowania powyższych zasad na poziomie zarządzenia.

(akta kontroli tom I str. 378)

Zgodnie z § 8 ust. 1 pkt 1 regulaminu organizacyjnego⁶, pracowników Działu Gospodarki Leśnej zobowiązano do reagowania na wszelkie przejawy szkodnictwa oraz udzielania w tym zakresie merytorycznej pomocy strażnikom leśnym. Zgodnie z § 14 ust. 1 pkt 8 ww. regulaminu⁷ do obowiązków wszystkich pracowników Nadleśnictwa należało realizowanie zadań z zakresu ochrony mienia i ochrony lasów przed szkodnictwem, w ramach ustalonych w zakresach czynności. Za niedopełnienie obowiązków służbowych w zakresie reagowania na przypadki szkodnictwa leśnego pracownicy ponoszą odpowiedzialność służbową.

(akta kontroli tom I str. 52, 56, 97, 100)

W zakresach czynności pracowników nie określono wprost zadań związanych z identyfikowaniem i weryfikacją informacji oraz sygnałów o odpadach niebezpiecznych zgromadzonych w miejscu do tego nieprzeznaczonym. Poszczególni pracownicy zostali zobowiązani m.in. do:

- zbierania informacji i opracowania materiałów z ochrony lasu oraz współpracy z Zakładami Usług Leśnych⁸, w tym w zakresie: sporządzania na podstawie danych uzyskanych z leśnictw wniosku ochrony lasu⁹ (pracownicy z Działu Gospodarki Leśnej);
- zwalczania przestępstw i wykroczeń w zakresie szkodnictwa leśnego (strażnicy leśni);

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Według regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Nadleśniczego nr 38 z dnia 31 października 2018 r. Analogiczne zapisy ujęte zostały w § 8 ust. 1 regulaminu wprowadzonego zarządzeniem Nadleśniczego nr 12 z dnia 7 czerwca 2022 r.

⁷ Według regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Nadleśniczego nr 38 z dnia 31 października 2018 r. Analogiczne zapisy ujęte zostały w § 12 ust. 1 lit. h regulaminu wprowadzonego zarządzeniem Nadleśniczego nr 12 z dnia 7 czerwca 2022 r.

⁸ Dalej także ZUL. Podmiot wyłoniony w wyniku wyboru oferty złożonej w postępowaniu o udzielenie zamówień publicznych na wykonanie usług z zakresu gospodarki leśnej na terenie Nadleśnictwa Drewnica, na podstawie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, z którym Nadleśnictwo zawarło umowę. Przedmiotem umowy było m.in. świadczenie usług z zakresu gospodarki leśnej zgodnie z określeniem zawartym w art. 6 ust. 1 ustawy o lasach, obejmujących m.in. prace z zakresu hodowli i ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, turystycznego zagospodarowania oraz pozyskania i zrywki drewna.

⁹ Wniosek ochrony lasu stanowi całość działań z zakresu ochrony lasu. We wniosku ujęta jest m.in. grupa czynności dotycząca śmieci pod którą pracownik merytoryczny planuje ilość środków i czynności niezbędnych do wydatkowania na dany rok na prace zlecane ZUL dotyczących zadań związanych z usuwaniem śmieci. W skład tej grupy czynności wchodzi m.in. godziny ręczne na zbieranie śmieci, godziny ciągnikowe na przewóz śmieci, zapewnienie kontenera na zebrane śmieci.

- ochrony lasu przed szkodnictwem ze strony człowieka (leśniczy), ochrony przed szkodami ze strony ludzi (podleśniczy), wykonywania prac z zakresu ochrony lasu i łowiectwa.

(akta kontroli tom I str. 113, 115, 117, 121)

Nadleśniczy wyjaśnił, że porzucanie odpadów (zaśmiecanie lasu) na terenie Nadleśnictwa jest szkodnictwem leśnym, o którym mowa m.in. w art. 35 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹⁰.

(akta kontroli tom I str. 384, 389)

Sprawy dotyczące odpadów dekretowane były na pracownika Działu Gospodarki Leśnej, a następnie przekazywane do właściwego terytorialnie leśniczego celem przeprowadzenia weryfikacji terenowej zgłoszenia oraz w przypadku odpadów innych niż niebezpieczne, zlecenia uprzątnięcia gruntu przez właściwy ZUL. Leśniczy informował pracownika Działu Gospodarki Leśnej, m.in. o podjętych czynnościach (w przypadku zwykłych odpadów) bądź informował o wystąpieniu odpadów niebezpiecznych. W przypadku wystąpienia takich odpadów przeprowadzano rozeznanie cenowe w celu wyboru firmy zewnętrznej odpowiedzialnej za ich usunięcie. Na tę okoliczność sporządzano zamówienie, na podstawie którego realizowano usługę uprzątnięcia i utylizacji odpadów niebezpiecznych.

(akta kontroli tom I str. 342-343, 378)

Z wyjaśnień Nadleśniczego wynika, że sprawami dotyczącymi porzuconych odpadów w Nadleśnictwie zajmowali się wszyscy leśniczowie, podleśniczowie, strażnicy leśni oraz pracownicy Działu Gospodarki Leśnej. W 2019 r. - 26 osób¹¹, w 2020 r. - 27 osób¹², w 2021 r. - 28 osób¹³, w 2022 r. - 26 osób¹⁴.

(akta kontroli tom I str. 344, 347, 379)

Pracownicy nie uczestniczyli w szkoleniach w zakresie klasyfikowania odpadów ze względu na ich rodzaj, zgodnie z katalogiem odpadów stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów¹⁵, jak również nie zgłaszali potrzeby udziału w takich szkoleniach. Z wyjaśnień pracowników¹⁶ wynika, że nie widzieli oni potrzeby szkolenia w tym zakresie z uwagi na fakt, że sprawy związane z odpadami stanowiły marginalną część zakresu ich obowiązków, a szkolenia dedykowane zagadnieniom związanym z gospodarką leśną były dla nich ważniejsze.

(akta kontroli tom I str. 421-423, 427-429, 433-436, 437-440)

Nadleśniczy wyjaśnił, że nie posiada wiedzy o wytycznych lub wymogach odnośnie szkoleń personelu zatrudnionego w strukturach Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe¹⁷ w zakresie określania rodzajów odpadów. Nie występował także do jednostek nadrzędnych o zorganizowanie szkoleń na poziomie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych o tematyce prawidłowego postępowania z odpadami niebezpiecznymi ze względu na incydentalny charakter takich zdarzeń na terenie Nadleśnictwa oraz zróżnicowanego poziomu występowania zjawiska, jakim jest zaśmiecanie terenów leśnych w skali całej Regionalnej Dyrekcji Lasów

¹⁰ Dz.U. z 2022, poz.672. Dalej: ustawa o lasach.

¹¹ W 2019 r. 12 leśniczych, 10 podleśniczych, trzech strażników leśnych, jedna osoba z Działu Gospodarki Leśnej.

¹² W 2020 r. 12 leśniczych, 10 podleśniczych, czterech strażników leśnych, jedna osoba z Działu Gospodarki Leśnej.

¹³ W 2021 r. 12 leśniczych, 10 podleśniczych, czterech strażników leśnych, dwie osoby z Działu Gospodarki Leśnej.

¹⁴ W 2022 r. (do 31 marca) -12 leśniczych, 10 podleśniczych, trzech strażników leśnych, jedna osoba z Działu Gospodarki Leśnej.

¹⁵ Dz.U. z 2020 r. poz. 10. Do dnia 5 stycznia 2020 r. obowiązywał katalog odpadów określony rozporządzeniem Ministra Środowiska z 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. z 2014 r. poz. 1923).

¹⁶ Wyjaśnienia pobrano od dwóch leśniczych oraz dwóch pracowników Działu Gospodarki Leśnej, którzy w latach 2019-2022 zajmowali się porzuconymi odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi.

¹⁷ Dalej: PGL LP.

Państwowych. W przypadku nasilenia zjawiska przeszkoli pracowników we własnym zakresie.

(akta kontroli tom I str. 379, 419)

2. W okresie objętym kontrolą do Nadleśnictwa wpłynęła jedna skarga oraz 167 informacji/zawiadomień o porzuceniu odpadów: w 2019 r. - 25 zawiadomień, w tym 19 dotyczyło terenów będących w zarządzie Nadleśnictwa¹⁸; w 2020 r. - 67 zawiadomień, w tym 54 dotyczyło terenów będących w zarządzie Nadleśnictwa¹⁹; w 2021 r. - jedna skarga i 62 zawiadomienia, z czego 40 pozostawało we właściwości Nadleśnictwa²⁰; a w 2022 r. - 13 zawiadomień, z czego sześć dotyczyło terenów zarządzanych przez Nadleśnictwo²¹.

(akta kontroli tom I str. 12-13)

Badaniem objęto pięć spraw, tj. cztery zawiadomienia²² dotyczące porzucenia odpadów na terenie Nadleśnictwa oraz jedną skargę, dotyczącą bezczynności Urzędu Dzielnicy Wesola, Komisariatu Policji Warszawa Wesola oraz Nadleśnictwa Drewnica w związku z dewastowaniem obiektu turystyczno-rekreacyjnego Poligon Rembertów²³. Analiza zawiadomień wykazała, że do żadnego z nich nie sporządzano dokumentacji potwierdzającej działania podjęte przez Nadleśnictwo w celu weryfikacji informacji o nielegalnym porzuceniu odpadów (np. notatki służbowe leśniczych dokumentujące przeprowadzenie lustracji terenu, weryfikację zgłoszenia bądź wykonanie zdjęć terenu po jego uprzątnięciu). W przypadku skargi odpowiedź została udzielona zgodnie z terminem wynikającym z art. 237 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²⁴.

(akta kontroli tom II str. 1-74)

3. W latach 2019-2022 (do 31 marca 2022 r.) zgłoszono 119 przypadków porzucenia odpadów na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo, w tym cztery przypadki porzucenia odpadów niebezpiecznych, tj.:

- w 2019 r. - 19, w tym dwa przypadki odpadów niebezpiecznych;
- w 2020 r. - 54, w tym jeden przypadek odpadów niebezpiecznych;
- w 2021 r. - 40, przy czym żadne zgłoszenie nie dotyczyło odpadów niebezpiecznych;
- w 2022 r. - sześć, w tym jeden przypadek odpadów niebezpiecznych.

Wszystkie zgłoszenia pochodziły od podmiotów zewnętrznych, np.: z warszawskiego numeru alarmowego (19 115), straży miejskiej/gminnej, urzędów miasta i gminy. Zgłoszenia kierowano w większości przypadków drogą elektroniczną oraz pocztą tradycyjną. Nie było przypadku, aby konieczność uprzątnięcia odpadów wynikała z decyzji nakazującej ich usunięcie, o której mowa w art. 26 lub 26a ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach²⁵.

W Nadleśnictwie nie ewidencjonowano przypadków porzucenia odpadów, które były odnajdywane przez służby Nadleśnictwa.

Nadleśniczy wyjaśnił, że pracownicy terenowi Służby Leśnej nie zgłaszali przypadków porzucenia odpadów do Nadleśnictwa, ponieważ w ramach bieżącej pracy były one przekazywane bezpośrednio do ZUL, w celu niezwłocznego ich uprzątnięcia. W skali roku takich przypadków było ok. 300 i w większości były to drobne śmieci.

(akta kontroli tom I str. 14-23, 373, 417)

¹⁸ W 2019 r. z 19 zawiadomień, dwa dotyczyły porzucenia odpadów niebezpiecznych.

¹⁹ W 2020 r. z 54 zawiadomień, jedno dotyczyło porzucenia odpadów niebezpiecznych.

²⁰ W 2021 r. z 40 zawiadomień, żadne nie dotyczyło porzucenia odpadów niebezpiecznych.

²¹ W 2022 r. z sześciu zawiadomień, jedno dotyczyło porzucenia odpadów niebezpiecznych.

²² Znak sprawy w systemie EZD: ZG.2502.15.2019; ZG.2502.49.2020; ZG.2502.7.2021; ZG.2502.4.2022 sprawa powiązana z ZG.2502.63.2021.

²³ Znak sprawy NK.050.1.2021.

²⁴ Dz.U. 2021 r., poz. 735. Dalej: kpa.

²⁵ Dz. U. z 2022 r. poz. 699, ze zm.

W okresie objętym kontrolą usunięto łącznie 2,8 tys. m³ odpadów²⁶, a koszt ich usunięcia wyniósł 406,6 tys. zł, w tym: w 2019 r. - 878 m³ odpadów za 111,2 tys. zł; w 2020 r. - 722 m³ odpadów za 114,8 tys. zł; w 2021 r. - 993 m³ za 153,9 tys. zł; w 2022 r. (do 31 marca 2022 r.) - 190 m³ za 25,7 tys. zł²⁷.

(akta kontroli tom I str. 14-23)

Odpady inne niż niebezpieczne, z terenów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa usuwały Zakłady Usług Leśnych na podstawie wystawionych przez leśniczych zleceń. Odpady usuwano w okresach miesięcznych, bez wskazywania konkretnej daty ich usunięcia, a potwierdzeniem wykonania zleconych prac były protokoły odbioru robót, w których ujęte były wszystkie uprzątnięte odpady wraz z ogólnymi kosztami, jakie w ciągu miesiąca poniesiono w celu ich uprzątnięcia.

(akta kontroli tom I str. 14-23)

4. Badanie rzetelności określania rodzajów odpadów porzuconych na terenach pozostających w zarządzie Nadleśnictwa wykazało, że w przypadku objętych analizą siedmiu spraw²⁸ Nadleśnictwo nie posiadało udokumentowanej podstawy (wyniki badań, ekspertyzy) do stwierdzenia rodzaju odpadów. Pracownicy Nadleśnictwa nie dokonywali klasyfikacji rodzaju odpadów według katalogu odpadów, jak również nie zlecano zewnętrznych ekspertyz, opinii bądź badań potwierdzających rodzaj odpadów. W przypadku dwóch spraw dotyczących odpadów niebezpiecznych klasyfikacji odpadów dokonały firmy, którym powierzono ich usunięcie. Koszt usunięcia odpadów wyniósł łącznie 2,1 tys. zł. Wszystkie objęte badaniem sprawy były wynikiem zewnętrznych zgłoszeń.

(akta kontroli tom I str. 343, 383, 422, 428, 434, 438; tom II str. 75)

Nadleśniczy oraz pracownicy Służby Leśnej²⁹, którzy zajmowali się przypadkami porzuconych w lasach odpadów, wyjaśnili, że uznawali odpady za niebezpieczne bądź inne niż niebezpieczne na podstawie m.in. wiedzy ogólnej, doświadczenia, załączonej do zgłoszeń zewnętrznych dokumentacji fotograficznej, internetu. Ponadto Nadleśniczy wyjaśnił, że główne obowiązki pracowników Służby Leśnej związane są z gospodarką leśną, która jest ustawowym zadaniem Lasów Państwowych, a dodatkowe obowiązki związane z klasyfikowaniem odpadów oznaczałyby w większości przypadków brak czasu na realizację podstawowych zadań.

(akta kontroli tom I str. 418, 421-440)

5. W okresie objętym kontrolą Nadleśnictwo nie informowało organów ścigania, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska³⁰, jednostek samorządu terytorialnego o fakcie powstania tzw. „dzikiego wysypiska odpadów”³¹.

(akta kontroli tom I str. 373)

Nadleśniczy wyjaśnił, że nie informowano powyższych jednostek z uwagi na fakt, że odpady nie stanowiły zagrożenia szkodą w środowisku, będącą wynikiem działania podmiotu korzystającego ze środowiska. Były pozostawionym odpadem, co do którego niemożliwe było ustalenie związku przyczynowego między bezpośrednim zagrożeniem szkodą w środowisku, a działalnością konkretnego podmiotu korzystającego ze środowiska. Nadleśnictwo, z uwagi na brak wykrycia sprawcy, nie informowało o ujawnieniu odpadów RDOŚ i niezwłocznie podejmowało czynności mające na celu usunięcie odpadów niebezpiecznych z lasu. Dodatkowo,

²⁶ Szacunkowa ilość usuniętych odpadów.

²⁷ Do końca marca 2022 r.

²⁸ Pięć spraw dotyczących odpadów innych niż niebezpieczne (znak sprawy w EZD: nr ZG.2502.30.2019, ZG.2502.45.2020, ZG.2502.63.2020, ZG.2502.21.2021, ZG.2502.6.2022) oraz dwie sprawy, w których Nadleśnictwo Drewnica uznało odpady za niebezpieczne tj. chemikalia laboratoryjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Sprawy odpadów niebezpiecznych zostały zarejestrowane w systemie EZD w toku przeprowadzonych czynności kontrolnych.

²⁹ Pobrano wyjaśnienia od czterech pracowników tj. dwóch leśniczych oraz dwóch specjalistów Służby Leśnej.

³⁰ Dalej: RDOŚ.

³¹ Potoczne, lecz stosowane powszechnie określenie miejsca, w którym były nielegalnie złożone lub zmagazynowane odpady.

przeważająca większość odpadów to śmieci drobne, takie jak: puszki, butelki czy opakowania po jedzeniu. Biorąc pod uwagę skalę zjawiska oraz rodzaj odpadów, podobnie jak w przypadku śmieci porzucanych w miastach na chodnikach, zgłaszanie każdego takiego przypadku nie znajduje racjonalnego uzasadnienia.

(akta kontroli tom I str. 378-379, tom II str. 415)

Z informacji przekazanych kontrolerom NIK przez RDOŚ wynika, że nie odnotowano spraw dotyczących porzucania odpadów, w szczególności niebezpiecznych, na terenie będącym w zarządzie Nadleśnictwa Drewnica. Dodatkowo z informacji przekazanych NIK przez 19 jednostek samorządu terytorialnego, które administracyjne znajdują się na terenie zarządzanym przez Nadleśnictwo wynika, iż sześć gmin³² zostało poinformowanych o zdarzeniach polegających na porzuceniu odpadów wyłącznie innych niż niebezpieczne³³, jedna gmina³⁴ poinformowana została o porzuceniu odpadów niebezpiecznych, tj. płyt konstrukcyjnych zawierających azbest, które zostały usunięte na jej zlecenie przez firmę zewnętrzną³⁵, a 12³⁶ - nie było informowanych o zdarzeniach, polegających na porzuceniu odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, na terenie nieruchomości, będących w zarządzie Nadleśnictwa.

(akta kontroli tom II str. 215-351)

6. W Nadleśnictwie, zgodnie z § 9 ust. 2 pkt 3 regulaminu organizacyjnego³⁷, funkcjonowało samodzielne stanowisko do spraw ochrony przyrody, edukacji leśnej i informacji, do zadań którego należało m.in. prowadzenie edukacji leśnej społeczeństwa w ramach Nadleśnictwa i Leśnego Kompleksu Promocyjnego „Lasy Warszawskie” oraz współpraca z mediami w zakresie działania Nadleśnictwa.

(akta kontroli tom I str. 53, 98)

W poszczególnych latach objętych kontrolą organizowano zarówno zajęcia edukacyjne, jak również akcje sprzątania lasu. I tak:

- w 2019 r. zorganizowano 119 zajęć edukacyjnych dla społeczeństwa związanych z pracą leśników, gospodarką leśną oraz zasadami bezpiecznego i odpowiedzialnego zachowania w lesie, a także osiem akcji sprzątania lasu;
- w 2020 r. - 34 zajęcia edukacyjne oraz sześć akcji związanych ze sprzątaniem lasu;
- w 2021 r. - 163 zajęcia edukacyjne oraz 10 przedsięwzięć związanych ze sprzątaniem lasu;
- w 2022 r.³⁸ - cztery zajęcia edukacyjne oraz 10 akcji związanych ze sprzątaniem lasu.

Nie prowadzono kampanii edukacyjno-informacyjnych poświęconych tematowi zagrożeń związanych z porzuceniem odpadów niebezpiecznych.

(akta kontroli tom I str. 168)

Nadleśniczy wyjaśnił, że nie prowadzono ww. kampanii, natomiast w trakcie 34 akcji sprzątania lasów, które odbyły się w latach 2019-2022, za każdym razem poruszany był problem odpadów w ekosystemie leśnym, a na ścieżce edukacji leśnej na terenie Nadleśnictwa znajdują się tablice edukacyjne poświęcone tej tematyce. Dodatkowo pracownicy prowadzący zajęcia edukacyjne, których odbiorcami były

³² Wołomin, Radzymin, Dąbrówka, Nieporęt, Marki, Dzielnica Rembertów.

³³ Informacje przekazano do Nadleśnictwa.

³⁴ Zielonka.

³⁵ Potwierdzenie utylizacji wytworzonego odpadu z 23 marca 2022 r.

³⁶ Dzielnica Wesola m.st. Warszawy, Dzielnica Wawer m.st. Warszawy, Dzielnica Białoleka m.st. Warszawy, Zabrodzie, Wyszkiw, Tłuszcz, Klembów, Ząbki, Kobyłka, Sulejówek, Stanisławów, Halinów.

³⁷ Według regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Nadleśniczego nr 38 z dnia 31 października 2018 r. Analogiczne zapisy ujęte zostały w § 8 ust. 2 pkt. 3 Regulaminu wprowadzonego zarządzeniem Nadleśniczego nr 12 z dnia 7 czerwca 2022 r.

³⁸ Do 31 marca 2022 r.

głównie dzieci w wieku 3-8 lat, za każdym razem dostosowywali tematykę prowadzonych zajęć do grupy odbiorców.

(akta kontroli tom I str. 379, tom II str. 416, 446-450)

W latach 2019-2022 (do 31 marca 2022 r.), w celu ograniczenia powstawania nielegalnych składowisk odpadów: Straż Leśna przeprowadziła 838 patroli prewencyjnych³⁹, w tym 160 przy współudziale Policji, Żandarmerii Wojskowej, Państwowej Straży Łowieckiej⁴⁰. Ponadto zakupiono i zamontowano 15 fotopułapek⁴¹; zamontowano metalowe zapory, tj. szlabany na wjazdach prowadzących na teren lasu (483 sztuki); wywieszono tablice informacyjne na głównych ścieżkach wejściowych do kompleksów leśnych z napisem „Zakaz wyrzucania śmieci”/„Nie zaśmiecaj” (106 sztuk).

(akta kontroli tom I str. 312, 345)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Nadleśnictwie nie wprowadzono pisemnych zasad postępowania w przypadku wystąpienia na terenie Nadleśnictwa nielegalnego składowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, a pracownicy nie dokumentowali czynności podejmowanych w celu weryfikacji zgłoszeń o porzuconych odpadach. Zdaniem NIK, utrudniało to Nadleśniczemu sprawowanie nadzoru nad prawidłowością działań podległych pracownikom.

(akta kontroli tom I str. 378, 419, tom II str. 1)

Nadleśniczy wyjaśnił, że w PGL LP nie było wytycznych, z których wynikałaby konieczność usankcjonowania obowiązujących zasad na poziomie zarządzenia. Nadleśnictwo nie występowało także do jednostek nadrzędnych o wypracowanie instrukcji, wytycznych czy procedur z zakresu postępowania z odpadami, ponieważ odpady występujące na terenach leśnych będących w zarządzie Nadleśnictwa stanowiły głównie śmieci drobne, worki ze śmieciami z domów pozostawiane przy drogach leśnych. Poprzez praktykę działania Nadleśnictwo wypracowało zasady postępowania w takich przypadkach. Ponadto odpady niebezpieczne stanowiły ilości marginalne w stosunku do pozostałych śmieci niebędących niebezpiecznymi, dlatego do tej pory nie stanowiło to problemu w ich uprzątnięciu. Niemniej jednak przypadki odpadów niebezpiecznych zostaną włączone w proces pełnego dokumentowania. Dodatkowo wyjaśnił, że nie było wewnętrznych uregulowań, które zobowiązywałyby leśniczego do dokumentowania podjętych działań. Każde zgłoszenie, które wpłynęło do Nadleśnictwa Drewnica było rozpatrywane bez zbędnej zwłoki. Do większości zgłoszeń była dołączona dokumentacja fotograficzna. W związku z powyższym, w przypadku potwierdzenia przez Służbę Leśną lub Posterunek Straży Leśnej zgodności załączonej dokumentacji zgłoszenia ze stanem faktycznym na gruncie, Nadleśnictwo nie wymagało powtórnego wykonania zdjęć terenu, ani dokumentacji z realizacji zadania, poza wystawieniem zlecenia dla ZUL na uprzątnięcie śmieci oraz protokołu odbioru robót, który potwierdzał realizację zadania.

(akta kontroli tom I str. 378, 383, 418-419)

Odnosząc się do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że Nadleśnictwo, pomimo incydentalnego występowania odpadów niebezpiecznych, powinno być przygotowane do podjęcia określonych działań w przypadku ich wystąpienia, tj. posiadać ustalony pisemnie sposób postępowania w takich przypadkach. Należy ponadto podkreślić, iż zgodnie z art. 35 ustawy o lasach, do kompetencji i zadań Nadleśniczego należy m.in. kierowanie Nadleśnictwem jako podstawową jednostką

³⁹ W 2019 r. – 251 patroli, w 2020 r. – 256, w 2021 r. – 255, w 2022 r. – 76.

⁴⁰ W 2019 r. – 2, w 2020 r. – 49, w 2021 r. – 85, w 2022 r. – 24.

⁴¹ W 2019 r. – 2 szt., w 2020 r. – 6 szt., w 2021 r. – 6 szt., w 2022 r. 3 - szt.

organizacyjną Lasów Państwowych; inicjowanie, koordynowanie oraz nadzorowanie działalności pracowników Nadleśnictwa oraz organizowanie ochrony mienia i zwalczanie szkodnictwa leśnego. Przepis ten stanowi podstawę do wprowadzenia przez Nadleśniczego pisemnych zasad postępowania na wypadek nielegalnego składowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, w celu zapewnienia prawidłowości i rzetelności działań podejmowanych przez pracowników Nadleśnictwa oraz usprawnienia nadzoru nad tymi działaniami. NIK wskazuje, iż stwierdzonego w toku niniejszej kontroli sporządzenia przez leśniczego notatki służbowej (opisującej podjęte przez niego działania) dopiero po upływie 1055 dni od wpływu zawiadomienia o porzuconych odpadach⁴², nie można uznać za działanie rzetelne.

OCENA CZĄSTKOWA

Nadleśnictwo nie było w pełni przygotowane do przeciwdziałania składowaniu odpadów niebezpiecznych w miejscach do tego nieprzeznaczonych, ponieważ nie opracowało pisemnych zasad postępowania w przypadku wystąpienia na terenie Nadleśnictwa takiego składowiska; nie ewidencjonowało przypadków porzucenia odpadów odnajdywanych przez pracowników Służby Leśnej oraz nie dokumentowało swoich działań w zakresie reagowania na zawiadomienia dotyczące informacji o nielegalnym porzuceniu odpadów. Pracownicy, którzy zajmowali się przypadkami porzuconych w lasach odpadów, klasyfikowali je na podstawie m.in. wiedzy ogólnej, doświadczenia, załączonej do zgłoszeń zewnętrznych dokumentacji fotograficznej, internetu, co w przypadku błędnej klasyfikacji (np. uznanie odpadu niebezpiecznego za inny), mogło stwarzać zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi lub stanu środowiska.

OBSZAR

2. Usuwanie odpadów niebezpiecznych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania.

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2019-2022 w Nadleśnictwie stwierdzono cztery przypadki porzucenia odpadów niebezpiecznych. W 2019 r. porzucono chemikalia laboratoryjne oraz materiały konstrukcyjne zawierające azbest. W 2020 r. stwierdzono pozostawienie pojemnika po paliwie przez pracowników ZUL⁴³, którzy wykonywali prace na rzecz Nadleśnictwa, a w 2022 r.⁴⁴ pozostawiono płyty konstrukcyjne zawierające azbest⁴⁵.

(akta kontroli tom I str. 13-23, 143-214)

We wszystkich sprawach, w których Nadleśnictwo było odpowiedzialne za usunięcie odpadów, z uwagi na brak dat dziennych otrzymania zgłoszenia o porzuconych odpadach bądź dat ich usunięcia z terenu Nadleśnictwa, nie można było określić czasu, jaki upłynął od uzyskania przez Nadleśnictwo informacji o porzuconych odpadach do ich usunięcia:

- w przypadku zgłoszeń dotyczących chemikaliów laboratoryjnych i materiałów konstrukcyjnych zawierających azbest nie odnotowano daty dziennej wpływu informacji do Nadleśnictwa. Z notatek służbowych pracowników z 26 kwietnia 2022 r. wynikało, że Nadleśnictwo otrzymało ww. zgłoszenia telefonicznie. Ponadto sprawy te nie zostały zarejestrowane w systemie Elektronicznym Zarządzaniu Dokumentacją⁴⁶, pomimo, że zgodnie z § 17 ust.1

⁴² Sprawa ZG.2501.15.2019 z dnia 6 czerwca 2019 r.

⁴³ Nr w EZD, ZG.2502.8.2020.

⁴⁴ Do 31 marca 2022 r.

⁴⁵ Nr w EZD, ZG.2502.3.2022.

⁴⁶ Dalej: EZD

regulaminu organizacyjnego⁴⁷, EZD był podstawowym systemem kancelaryjnym, dokumentującym przebieg załatwiania i rozstrzygania spraw. Obie sprawy zostały wprowadzone do systemu w toku prowadzenia czynności kontrolnych. W żadnej sprawie nie sporządzono dokumentów (np. zdjęcia), które stanowiłyby podstawę do potwierdzenia rodzaju odpadów, bądź potwierdzenia czynności podjętych przez pracowników Służby Leśnej w celu weryfikacji zgłoszeń. Z uwagi na brak dowodów wskazujących na sprawcę porzucenia odpadów, nie zgłoszono tych przypadków do organów ścigania;

- w przypadku pozostawionego przez pracowników ZUL pojemnika po paliwie, nie odnotowano daty dziennej wskazującej na jego uprzątnięcie;
- w przypadku płyt konstrukcyjnych zawierających azbest, z uwagi na usunięcie odpadów przez gminę Zielonka, Nadleśnictwo nie dysponowało wiedzą o dacie ich usunięcia.

(akta kontroli tom I str. 383, 418-419, tom II str. 143)

Do czasu ostatecznego usunięcia odpadów, nie zabezpieczano do nich dostępu osób postronnych. Przeprowadzone przez kontrolerów NIK oględziny terenów, na których porzucono ww. odpady niebezpieczne wykazały, że zostały one usunięte. Odpady usunięto bez decyzji właściwego organu środowiska nakazującej ich usunięcie.

(akta kontroli tom I str. 417, tom II str. 143, 381-387)

Nadleśniczy wyjaśnił, że nie zabezpieczano w sposób szczególny dostępu do odpadów niebezpiecznych, bowiem w przekonaniu jednostki nie stanowiły one bezpośredniego zagrożenia dla osób postronnych. Natomiast w odniesieniu do dwóch niezarejestrowanych w EZD spraw wyjaśnił, że brak rejestracji wynikał z faktu, że zgłoszenia nastąpiły telefonicznie i nie było notatek służbowych na ten temat. Z uwagi na fakt, że tematyka odpadów była i jest dla Nadleśnictwa na tyle istotna, każda z nich formalnie powinna się znaleźć w EZD. Sprawy zostały zarejestrowane w systemie 31 maja 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 383-384, 417)

W okresie objętym kontrolą, Nadleśniczy nie zgłaszał do RDOŚ przypadków wystąpienia bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku, w związku z odpadami niebezpiecznymi umieszczonymi w miejscu, które nigdy nie było przeznaczone do ich składowania lub magazynowania.

(akta kontroli tom I str. 9, 24)

Nadleśniczy wyjaśnił, że zgodnie z ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie⁴⁸, przez bezpośrednie zagrożenie szkodą w środowisku rozumie się wysokie prawdopodobieństwo wystąpienia szkody w środowisku w dającej się przewidzieć przyszłości, a przez szkodę w środowisku rozumie się negatywną, mierzalną zmianę stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, ocenioną w stosunku do stanu początkowego, która została spowodowana bezpośrednio lub pośrednio przez działalność prowadzoną przez podmiot korzystający ze środowiska. W obu przypadkach, w ocenie Nadleśnictwa, nie wystąpiło prawdopodobieństwo wystąpienia szkody w środowisku poprzez zmianę jego stanu lub funkcji elementów przyrodniczych, a dodatkowo ze względu na brak dowodów pozwalających na wskazanie sprawcy, nie można było wykazać podmiotu korzystającego ze środowiska, którego działalność prowadziłyby do ewentualnego wystąpienia szkody w środowisku.

(akta kontroli tom II str. 434-435)

⁴⁷ Według regulaminu organizacyjnego wprowadzonego zarządzeniem Nadleśniczego nr 38 z dnia 31 października 2018 r. Analogiczne zapisy ujęte zostały w § 15 ust. 1 regulaminu wprowadzonego zarządzeniem Nadleśniczego nr 12 z dnia 7 czerwca 2022 r.

⁴⁸ Dz.U. z 2020 r. poz. 2187

2. Nadleśnictwo zleciło usunięcie materiałów konstrukcyjnych zawierających azbest oraz chemikaliów laboratoryjnych firmom zewnętrznym po przeprowadzeniu rozeznania cenowego. W przypadku porzuconego pojemnika po paliwie, odpad został uprzątnięty przez pracowników ZUL, którzy pozostawili ten pojemnik po zakończonych pracach, a w przypadku płyt konstrukcyjnych zawierających azbest, uprzątnięcia terenu dokonała firma zewnętrzna na zlecenie Urzędu Miasta Zielonka, ponieważ składowano je w większości na terenie będącym w zasięgu administracyjnym gminy Zielonka.

(akta kontroli tom II str. 143)

Zgodnie z obowiązującymi w Nadleśnictwie regulaminami udzielania zamówień publicznych⁴⁹, do zamówień o wartości mniejszej lub równej 20,0 tys. zł netto (od 4 stycznia 2021 r.) i wartości nieprzekraczającej 10,0 tys. zł (do 3 stycznia 2021 r.)⁵⁰, nie miały zastosowania uregulowania zawarte w ww. dokumentach, a wybór wykonawcy miał być dokonywany w sposób celowy i oszczędny, z uwzględnieniem zasady należytej staranności i uzyskania najlepszych efektów z danych nakładów.

(akta kontroli tom I str. 152, 159)

W przypadku materiałów konstrukcyjnych zawierających azbest⁵¹, skierowano za pośrednictwem poczty elektronicznej zapytanie ofertowe do pięciu podmiotów zajmujących się wytwarzaniem, zbieraniem, transportem odpadów niebezpiecznych. Na zapytanie odpowiedziały dwa podmioty. Pierwszy zadeklarował realizację zlecenia za kwotę 2,5 tys. zł netto, a drugi za 1,5 tys. zł netto i to jemu powierzono usunięcie odpadów zawierających azbest.

(akta kontroli tom II str. 143, 154-173)

Natomiast w przypadku chemikaliów laboratoryjnych⁵², dokonano rozeznania drogą telefoniczną i tylko jeden podmiot wyraził zgodę na przyjęcie zlecenia, z którym prowadzono korespondencję e-mailową w sprawie zlecenia. Ustalono, że wynagrodzenie za usunięcie odpadów miało wynieść 450,0 zł netto. Nadleśnictwo nie posiadało dokumentacji potwierdzającej dokonania rozeznania cenowego w czasie jego przeprowadzania.

(akta kontroli tom II str. 144-153)

Nadleśniczy wyjaśnił, że pracownik prowadzący sprawę, zgodnie z regulaminem udzielania zamówień publicznych (obowiązującym do 3 stycznia 2021 r.), nie był zobligowany do przeprowadzania rozeznania rynku. Pomimo tego pracownik przeprowadził rozeznanie rynku i dokonał wyboru wykonawcy w sposób celowy, kierując się zasadą należytej staranności. Dokonał telefonicznego rozeznania, a następnie skierował mailowe zapytanie do jedynej firmy, która wyraziła ewentualne zainteresowanie zleceniem. Nie zobowiązano pracowników do dokumentowania przeprowadzanych przez nich rozeznań rynku, w celu zapewnienia zasady staranności, rzetelności i przejrzystości działania, bowiem wszystkich obowiązują zapisy art. 100 § 1 Kodeksu pracy, zgodnie z którym pracownik jest obowiązany wykonywać pracę sumiennie i starannie oraz stosować się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy, jeżeli nie są one sprzeczne z przepisami prawa lub umowy o pracę.

(akta kontroli tom I str. 381, tom II str. 143-153, 435)

Nadleśnictwo w obu ww. przypadkach nie posiadało potwierdzenia o prawidłowym unieszkodliwieniu odpadów niebezpiecznych, jak również nie zawierało

⁴⁹ Wprowadzonymi: zarządzeniem nr 12 Nadleśniczego Nadleśnictwa Drewnica z dnia 16 maja 2017 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości do 30 000 euro oraz zarządzeniem nr 1 z dnia 4 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych, których wartość nie przekracza równowartości kwoty 130 000,00 zł.

⁵⁰ Zgodnie z § 1 ust. 1 i § 3 obowiązujących regulaminów.

⁵¹ Zgodnie z notatką służbową z 26 kwietnia 2022 r., pracownika Działu Gospodarki Leśnej.

⁵² Zgodnie z notatką służbową z 26 kwietnia 2022 r. pracownika Działu Gospodarki Leśnej.

w zleceniach żądania przedłożenia przez podmioty wykonujące zlecenie, potwierdzenia prawidłowego ich unieszkodliwienia. Firmy, którym powierzono uprzątnięcie odpadów, według wyjaśnień Nadleśniczego, posiadały wymagane zezwolenia. W przypadku materiałów konstrukcyjnych zawierających azbest, w dokumentacji znajdował się przesłany przez powiat miński⁵³ wykaz przedsiębiorstw posiadających wymagane zezwolenie na wytwarzanie, zbieranie, transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, w którym znajdował się podmiot odpowiedzialny za ich usunięcie. Natomiast w sprawie chemikaliów laboratoryjnych, nie było dokumentacji potwierdzającej podjęte przez Nadleśnictwo czynności, w celu zweryfikowania posiadania przez firmę odpowiednich zezwoleń. W dokumentacji żadnej ze spraw nie było kopii posiadanych przez firmy uprawnień do świadczenia usług, polegających na usunięciu odpadów z miejsc nieprzeznaczonych do ich, składowania.

(akta kontroli tom II str. 143-173)

Nadleśniczy wyjaśnił, że nie żądano od podmiotów trzecich potwierdzenia prawidłowego unieszkodliwienia odpadów działając w oparciu o art. 27 ust.3 ustawy o odpadach, zgodnie z którym jeżeli posiadacz odpadów przekazuje odpady następnemu posiadaczowi odpadów, który posiada decyzję wymienioną w ust. 2 pkt 1 lub 2 albo posiada wpis do rejestru w zakresie, o którym mowa w art. 50 ust. 1 pkt 5 lit. a, odpowiedzialność za gospodarowanie odpadami, z chwilą ich przekazania, przechodzi na tego następnego posiadacza odpadów. Ponadto Nadleśniczy wyjaśnił, że rzetelność danych zawartych w wykazie przekazanych przez powiat miński nie została potwierdzana, ani weryfikowana z powodu przeoczenia, a w sprawie chemikaliów laboratoryjnych, pracownik weryfikując dane firmy, pozyskał informacje z ogólnodostępnej strony internetowej firmy i dlatego nie udokumentował dokonania procesu weryfikacji.

W obu sprawach Nadleśnictwo posiadało potwierdzenie przyjęcia odpadów przez firmę odbierającą odpady niebezpieczne, tj. „Kartę przekazania odpadów”, w której to przedstawiciel firmy nadał kod odpadów, zgodnie z katalogiem odpadów⁵⁴.

(akta kontroli tom I str. 381, 419, 436, tom II str. 143, 151, 172)

3. Z wyjaśnień Nadleśniczego wynika, że porzucanie odpadów niebezpiecznych na terenach Nadleśnictwa było incydentalne, a konieczność ponoszenia kosztów związanych z usuwaniem odpadów nie stanowiła dla Nadleśnictwa znaczącego obciążenia. Ponadto, Nadleśnictwo w sytuacji konieczności podejmowania działań niezwiązanych bezpośrednio z celem, dla którego zostało powołane, w tym usuwania odpadów niebezpiecznych, usuwania niewybuchów i niewypalów czy utylizacji padliny, korzystało z pomocy podmiotów posiadających odpowiednie kompetencje w tym zakresie.

(akta kontroli tom I str. 166)

Z informacji uzyskanych z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie⁵⁵ wynika, że w latach 2019-2022 Fundusz udzielał wsparcia na usuwanie wyrobów zawierających azbest⁵⁶. Nadleśnictwo nie występowało do Funduszu o wsparcie finansowe likwidacji miejsc nielegalnego deponowania odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych.

(akta kontroli tom II str. 216)

⁵³ Według stanu na 30 listopada 2009 r.

⁵⁴ Stanowiącym załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska z 9 grudnia 2014 r.

⁵⁵ Dalej także: WFOŚiGW.

⁵⁶ W 2019 r. został ogłoszony nabór wniosków w ramach programu „Usuwanie i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego” oraz „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest” – programu priorytetowego realizowanego we współpracy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Od 2020 r. WFOŚiGW wspólnie z NFOŚiGW wspiera ww. przedsięwzięcia, kontynuując realizację „Ogólnopolskiego programu finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest”.

Nadleśniczy wyjaśnił, że nie występowało do WFOŚiGW o dofinansowanie zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, z uwagi na fakt, że na terenie Nadleśnictwa przypadki pozostawiania odpadów zawierających azbest były marginalne.

(akta kontroli tom II str. 416)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Nadleśnictwie nie sporządzano dokumentacji stanowiącej podstawę do ustalenia i potwierdzenia rodzaju odpadów niebezpiecznych, znajdujących się na jego terenie, jak również nie dokumentowano przeprowadzenia czynności podjętych przez pracowników Służby Leśnej w celu weryfikacji otrzymanych zgłoszeń o porzuconych odpadach niebezpiecznych, co było działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli tom II str. 144-173)

Nadleśniczy wyjaśnił, że pracownicy Nadleśnictwa nie byli zobligowani do dokumentowania procesu postępowania z odpadami. Przypadki odnajdywania odpadów niebezpiecznych stanowią ilości śladowe i takie przypadki w przyszłości zostaną włączone w proces pełnego dokumentowania, z uwzględnieniem realizacji procesu zagospodarowania odpadów przez firmy zewnętrzne.

(akta kontroli tom I str. 417-418)

OCENA CZĄSTKOWA

Nadleśnictwo podejmowało działania w celu usunięcia odpadów niebezpiecznych z pozostających w jego zarządzie terenów, które nie były przeznaczone do ich składowania lub magazynowania. Każdorazowo usuwano odpady niebezpieczne, jednakże nie dochowano należytej staranności w dokumentowaniu działań podejmowanych przez Nadleśnictwo.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Określenie w formie pisemnej zasad postępowania w przypadku otrzymania informacji o wystąpieniu odpadów na terenach zarządzanych przez Nadleśnictwo, w tym odpadów niebezpiecznych.
2. Zobowiązanie pracowników Służby Leśnej do dokumentowania podejmowanych przez nich czynności w celu weryfikacji rodzaju odpadów niebezpiecznych, porzuconych na terenie będącym w zarządzie Nadleśnictwa.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 15. lipca 2022 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontrolerzy

Marta Pietruszewska

Specjalista kontroli państwowej

podpis

p.o. DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie

podpis
Michał Musiał

Mariusz Malewski

Starszy inspektor kontroli państwowej

podpis